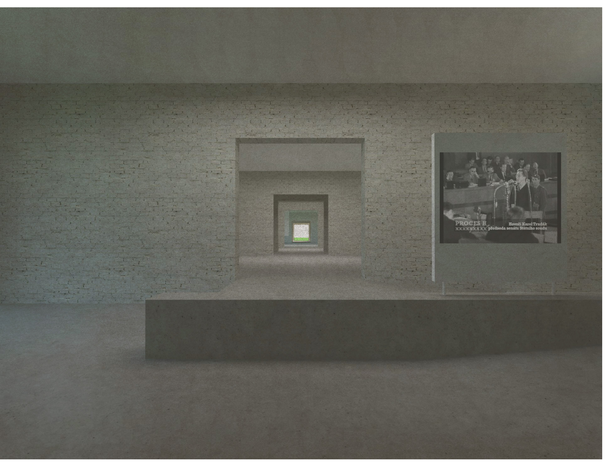

PAMÄTNÍK TROCH ODBOJOV

Návrh obnovy statku v Lošanech ako miesta uchovania pamäti, hlbšie poznávanie a pripomínanie udalostí 20. storočia sú bodmi záujmu diplomovej práce.

Vlastníctvo statku a história spojená s jeho majiteľmi je témou diskusie, ktorá bola a je kontroverznou. Osobne vnímam moderné dejiny ako pálčivu tému. Štátne usporiadanie po I. svetovej vojne a vládne režimy, ktoré boli na území dnešného Česka a Slovenska výrazne ovplyvnili situáciu v spoločnosti. Nám, mladej generácii, znalosť udalostí spomínanej histórie pomôže pochopiť súvislosti súčastnosti. S týmto obdobím je pevne spätá rodina, ktorá sa nepoddala žiadnemu z despotických režimov, rodina Mašínových.

Statok rodiny Mašínových vnímam ako miesto uchovania spomienky na období premeny spoločnosti za čias prvej a druhej svetovej vojny, ako aj nasledujúce obdobie komunizmu.

Dvor je poloverejným priestorom. Vstúpiť a trávif čas v priestoroch statku môže každý. Vyjsť na lávku či odpočinúť si v sade. Čítať knihu pod jaseňom alebo vypočuť si príbeh statku.

Hlavným vstupom vedie cez barokovú bránu. Po vstupe do areálu statku sa návštevník ocitne pred infocentrom. Ďalej sa vydá na samotnú expozíciu, alebo na pamätník, či do sadu.

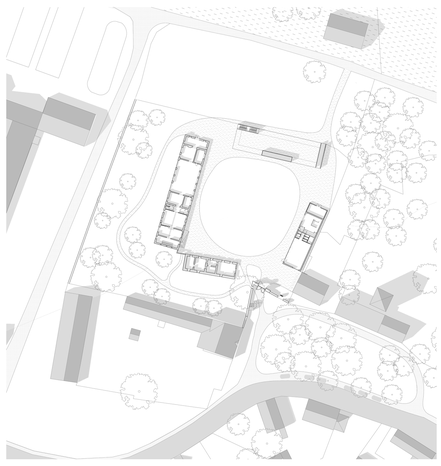

Katastrálne územie Lošan s vyznačením pozemkov patriacim rodine Mašínovej. Pozemky predstavujú hodnotu, z ktorej statok žil a v budúcnosti by mal žiť pamätník.

MONUMENT

Novým objektom statku je lávka-monument na mieste pôdorysne kopírujúcom odstránenú stodolu. Lávka podoprená troma piliermi predstavuje tri odboje symbolicky podopierajúce slobodu.

Prvý pilier je vertikálnou komunikáciou. Predstavuje prvý odboj - symbolicky otvára cestu ku slobode.

Druhý pilier, najmohutnejší, reprezentuje druhý odboj. Nespočybnitelné hrdinstvo generálmajora Josefa Mašína a jeho druhov, silu a odhodlanie jeho rodiny.

Posledný pilier, otočený voči ostatným o 90 stupňov, reprezentuje treti odboj. Pri vstupe na statok, pôsobí pilier najsubtílnejšie aj vďaka dutosti. Symbolizuje kontroverznosť vnímania tretieho odboja v postkomunistickej spoločnosti. Smeruje "von" zo statku, tak ako bývalý režim vyprovokoval odchod značnej časti rodiny. Aj keď na prvý pohľad má treti pilier najmenší dôraz po absolvovaní expozície sa návštevník ocitá priamo oproti tretiemu pilieru a musí mu "čeliť"

.

Samotná lávka sprostredkuje pohľad do okolia z "inej perspektívy". Náhľad na nekonečné polia, JRD, či statok samotný odkazujú na hospodárenie minulého režimu. Chátrajúca stredoveká veža susediaca so statkom, pýcha obce je tiež pozorovateľom lepšie viditeľná. Možno vnímať stále krásu vidieckeho prostredia. Avšak toto prostredie vďaka premenám, ktorým podstúpilo podnecuje k zamyšleniu ako so svojou slobodou vlastne zaobchádzame.

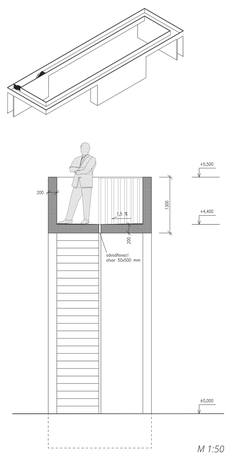

ZÁZEMIE

Tak ako v minulosti (mapovanie 1841) stávalo na statku viacero hospodárskych budov podobne aj dnes navrhujem nový objekt slúžiaci zázemiu statku.

Hmotovo ide rovnako o jednopodlažný objekt so sedlovou strechou, no preberá tvár a detaily súčasnej architektúry. Tvarovo minimalistická skratka archetypu nekonkuruje pamätníku. Je začiatkom a koncom prehliadky areálu.

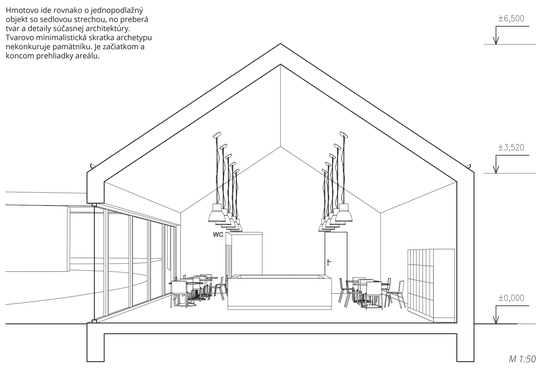

1NP, M 1:200

1. info centrum/kaviareň
2. sklad
3. toalety
4. byt správcu
5. sklad

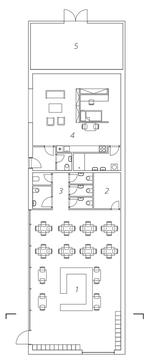

HOSPODÁRSKA BUDOVA

Statok by sa nezaobišiel bez hospodárskej stavby, v ktorej sa nachádzali dielne, sklady, popripade chlievy. Konštrukcie krovov, vstupné dvere a mnohé detaily stavby zotrvali z čias, kedy na statku hospodárili Mašíni.
Činy, ktoré formovali históriu ako paralela na každodennú prácu na statku budú predstavené v priestoroch hospodárskej budovy. Nesnažím sa o premenu a kompletnú prestavbu objektov. V stávajúcich priestoroch sa snažím vytvoriť podmienky pre dočasnú expozíciu. Daný prístup umožní zamerávať sa na udosti histórie a predstaviť ich v potrebnej podrobnosti a tematickom zameraní. Zmenou expozície sa tiež udrží atraktivita návštevnosti expozície. V podkrovných priestoroch hospodárskej budovy je umiestnený spoločenský sál a študovňa.

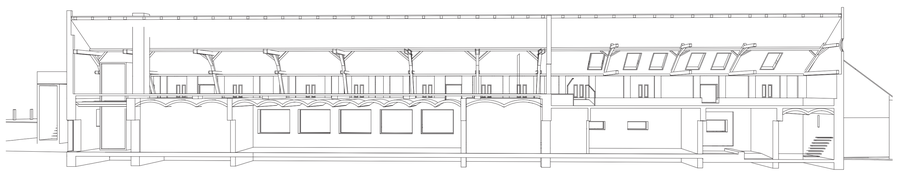

M 1:200

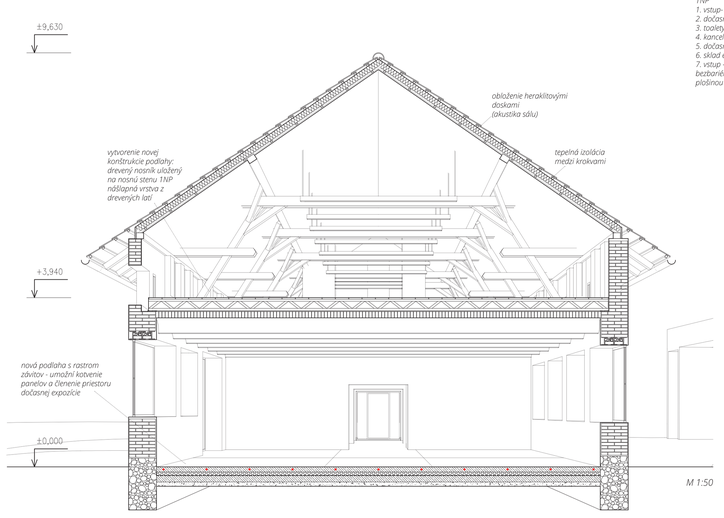

1NP
1. vstup- expozície
2. dočasná expozícia
3. toalety
4. kancelária kurátora
5. dočasná expozícia - hala
6. sklad expozície
7. vstup - spoločenský sál s bezbariérovou hydraulickou plošinou

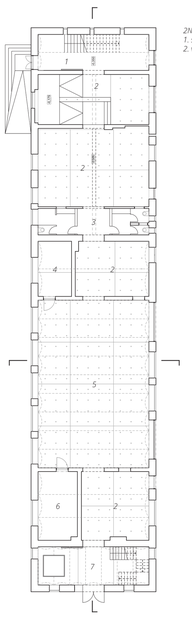

M 1:200

2NP
1. Študovňa
2. viacúčelový sál

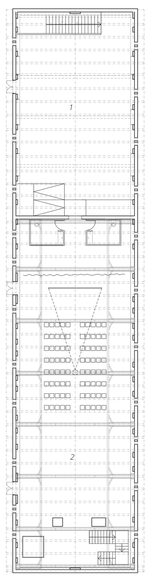

M 1:200

RODNÝ DOM

Rodný dom, ktorý ako stavba pre bývanie reprezentuje život pôvodných obyvateľov využívam ako priestor stálej expozície.

Dom bol dispozične upravený v bývalom režime na ubytovňu. Vybúraním neoriginálnych konštrukcií môžeme vnímať dispozíciu obytného domu. Vstupná hala z ktorej vstupujeme do obytnej izby, čiernej kuchyne, či prilahlých komôr. V časti vstupu a komôr sa zachovali pôvodné stropné konštrukcie. Architektúra domu pomôže vnímanie atmosféry vidieka a pôvodnej architektúry miesta.

Stála expozícia bude pripomínať angažovanosť Mašínov v odbojoch svetovej vojny, či protikomunistickom odboji. V rodnej miestnosti umiestňujem audio panel s kronikou rodu. V zbytku domu nájde príbehy jednotlivých členov rodiny, členov odbojovej skupiny Traja králi, či odbojovej skupiny bratov Mašínov.

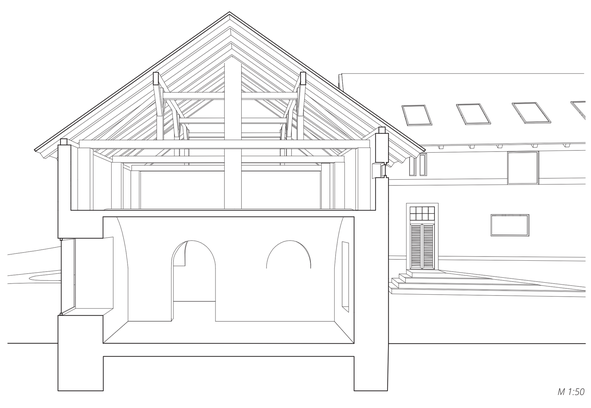

M 1:50

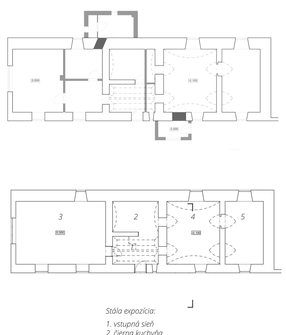

Stála expozícia:
1. vstupná sieň
2. čierna kuchyňa
3. obytná miestnosť - (rodná izba)
4. komora
5. komora

M 1:200

ATELIER HRADEČNÝ, FAKULTA ARCHITEKTURY ČVUT, ÚSTAV NAVRHOVÁNIA I
VEDÚCI ATELIÉRU: ING. ARCH. TOMÁŠ HRADEČNÝ
ODBORNÝ ASISTENT: ING. ARCH. KLÁRA HRADEČNÁ

PAMÄTNÍK TROCH ODBOJOV

AUTOR: BRONISLAVA PRIEHODOVÁ
zimný semester 2017/2018
DIPLOMOVÁ PRÁCA